

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Kontekst strategiczny Regionalnej Polityki Rewitalizacji Województwa Podlaskiego oraz uwarunkowania Celu Polityki 5

Posiedzenie Regionalnego Forum Terytorialnego

2 grudnia 2020 r.

Polityka Rewitalizacji – kontekst ogólny

- średniookresowy plan koordynujący programy lokalne i wspierający je finansowo, przede wszystkim w celu kreowania gotowości do zmian dostosowujących programy lokalne do potrzeb naszego regionu;
- dokument stanowiący podstawę do wyznaczenia kierunków i narzędzi przeciwdziałających powstawaniu obszarów wykluczenia oraz rozwijania mocnych stron lokalnych środowisk i gospodarek odpowiednio dostosowanych do obszarów miejskich, jak i wiejskich;
- narzędzie rozwoju terytorialnie ukierunkowane na rzecz stymulowania wewnętrznych potencjałów rozwojowych, dostosowanie interwencji do lokalnej sytuacji (uwzględniające zarówno potrzeby miast, jak i gmin województwa podlaskiego, w których odczuwalne są zjawiska kryzysowe wymagające kompleksowych i zintegrowanych interwencji);
- upowszechnienia rewitalizacji jako ważnego elementu rozwoju miast/gmin, zapewniający trwałość zasad i instrumentów, kompleksowość, mechanizmy finansowania, przejrzysty system monitorowania i ewaluacji;
- podnoszenie kompetencji zarządczych samorządów (w tym w zakresie planowania strategicznego, przestrzennego i finansowego), które mogą być przydatne zarówno w działalności pojedynczych organizacji, jak i w układach współpracy (np. w ramach obszarów funkcjonalnych).

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Jako najważniejszy dokument strategiczny, wyznacza kierunki polityki regionalnej województwa

- Jednym w wyrażnie zaznaczonych w dokumencie narzędzi jest rewitalizacja, wskazana w celu operacyjny 2.3 *Przestrzeń wysokiej jakości* oraz celu operacyjnym 3.2 *Kapitał społeczny*.
- W celu operacyjnym 2.3. *Przestrzeń wysokiej jakości*, w województwie podlaskim realizowane mają być działania wpisujące się w ideę zrównoważonego rozwoju optymalnie wykorzystując uwarunkowania przyrodnicze, ekonomiczne i społeczno-kulturowe.
- Wspieranie działań rewitalizacyjnych i związanych z odnową wsi jest jednym z głównych kierunków interwencji w ramach działań ukierunkowanych na realizację potrzebnych procesów rozwoju/odnowy, które muszą uwzględniać zmiany społeczne, ekonomiczne, techniczne, środowiskowe i funkcjonalno-przestrzenne.

Krajowa Polityka Miejska – wątek 4.5 Rewitalizacja

Rola samorządu województwa

- Samorząd województwa powinien wspomagać procesy rewitalizacyjne i udzielać wsparcia merytorycznego realizującym je podmiotom, szczególnie w zakresie spójności i realizacji celów strategii rozwoju województwa.
- Dysponując środkami funduszy europejskich na rewitalizację (w ramach regionalnego programu operacyjnego) samorząd województwa powinien wpływać na koordynację przedsięwzięć rewitalizacyjnych na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym oraz formułować dokumenty implementacyjne umożliwiające zróżnicowaną, dopasowaną terytorialnie interwencję na poziomie lokalnym. Powinien stworzyć zestaw odpowiednich mechanizmów (nabory wiązek projektów, kryteria konkursowe), zapewniających skoncentrowanie i zsynchronizowanie oraz kompleksowość procesu rewitalizacji.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

- Regulacje w zakresie rewitalizacji (obszary miejskie) i odnowy wsi powinny być zbieżne co do zasad ogólnych, a jednocześnie dopasowane do struktury osadniczej. Powinny one uwzględniać specyfikę problemów, potencjał finansowy i instytucjonalny, kapitał społeczny, które są odmienne na wsi i w miastach.

Zakres współpracy i współdziałania rządu i JST – poziom regionalny

- prowadzenie regionalnych analiz w zakresie trendów rozwojowych gmin, z uwzględnieniem zróżnicowań wewnątrzgminnych oraz identyfikacja we współpracy z samorządem lokalnym specyficznych potrzeb obszarów miejskich i wiejskich;
- budowanie mechanizmów adekwatnego wsparcia finansowanego (środki unijne, środki krajowe) gmin w celu zahamowania i odwrócenia trendów degradacyjnych;
- opiniowanie/weryfikowanie programów rewitalizacji oraz programów odnowy wsi.

Cel Polityki 5 „Europa bliżej obywateli”

Działania muszą wynikać ze strategii terytorialnych i lokalnych strategii rozwoju w ramach instrumentów terytorialnych takich jak: ZIT, RLKS, inny instrument terytorialny (IIT) i dotyczyć następujących zagadnień:

- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury;
- bezpieczeństwo przestrzeni publicznych;
- ochrona, rozwój i promowanie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych (innych niż Natura 2000);
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych (realizowana na podstawie gminnych programów rewitalizacji).

Strategie terytorialne w CP5

Strategie terytorialne muszą spełniać warunki określone w art. 23 rozporządzenia ogólnego, tj.:

- powinny zawierać opis zintegrowanego podejścia w odniesieniu do potencjałów oraz potrzeb rozwojowych danego terytorium; oznacza to połączenie aspektów ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, kulturowej czy instytucjonalnej w pakiet przedsięwzięć rozwojowych;
- powinny koncentrować się na rozwiązywaniu problemów lokalnych lub ponadlokalnych i stymulowaniu rozwoju dzięki wykorzystaniu potencjałów wewnętrznych danego terytorium, związanych m.in. z walorami naturalnymi i przyrodniczymi, wzbogacaniu oferty kulturalnej czy też ukierunkowanych na poprawie warunków życia mieszkańców.
- mogą zawierać listę projektów lub przedsięwzięć, także w formie wiązek projektów zintegrowanych; ich identyfikacja w strategiach oznacza zapewnienie udziału władz miejskich, lokalnych lub innych organów terytorialnych w wyborze projektów.

Cel Polityki 5 „Europa bliżej obywateli”

- wsparcie przyznawane będzie w formie dotacji na projekty lub przedsięwzięcia wynikające ze strategii lub w formie dotacji na realizację strategii lub jej wybranych elementów (np. RLKS);
- w przypadku wydzielenia w innych osiach właściwych programów krajowych lub regionalnych wsparcia na realizację działań w ramach określonych strategii, finansowanych w ramach CP1-CP4, forma wsparcia będzie uzależniona od zasad obowiązujących w danym programie;
- obszary miejskie, jak i wiejskie zostaną objęte działaniami w ramach instrumentów terytorialnych, przy czym zgodnie z wymogami rozporządzenia ogólnego na zrównoważony rozwój obszarów miejskich zostanie przeznaczone minimum 6% EFRR (łącznie w CP5 oraz innych CP).

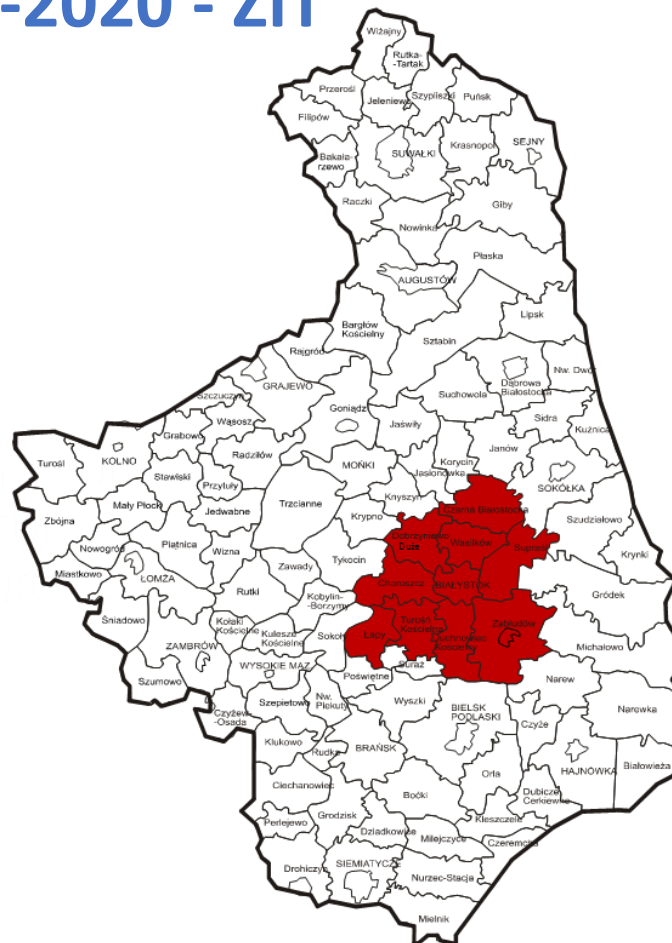

Doświadczenia we współpracy samorządów w perspektywie 2014-2020 - ZIT

- Białostocki Obszar Funkcjonalny
- Białystok
- Choroszcz
- Czarna białostocka
- Dobrzyniewo Duże
- Juchnowiec Kościelny
- Łapy
- Supraśl
- Turośń Kościelna
- Wasilków
- Zabłudów

Alokacja ZIT – 76 mln EUR:
EFRR – 67 mln EUR
EFS – 9 mln EUR

Doświadczenia we współpracy samorządów w perspektywie 2014-2020 - RLKS

**Podlaskie jako jedno z 2 województw w Polsce
wdraża RLKS w formule bezpośredniej (pełnej)**

13 LGD w regionie:

- 11 LGD – EFS, EFRR i EFRROW
- 1 LGD – EFS i EFRR
- 1 LGD - EFM

Alokacja:

EFRR – 30 mln zł

EFS – 25 mln zł

EFRROW – 14 mln EUR

EFM – 2,7 mln EUR

Oczekiwane rezultaty realizacji CP5

- zwiększenie liczby JST i ich samodzielności w zakresie przygotowywania dokumentów potrzebnych do realizacji projektów;
- większa liczba inicjatyw oddolnych realizujących projekty w ramach CP5;
- współpraca samorządów lokalnych i interesariuszy oddolnie inicjujących projekty;
- poprawa jakości przestrzeni publicznych oraz poprawa bezpieczeństwa i zdolności samorządów lokalnego do współpracy w zakresie polityki bezpieczeństwa oraz reagowania na zagrożenia w przestrzeni publicznej.

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Dziękuję za uwagę

www.rpo.wrotapodlasia.pl

